

на социалното напрежение: През 1844 г. е Въстанието на силезийските тъкачи, силно засегнати от английската конкуренция. Те вдигат бунтове, които са потушени. През 1815 г. около 5000 емигранти напускат Германия поради лошите условия на живот, полицейския, бюрократичния и съдебния произвол, както и моралните ограничения, наложени от църквата. През 1847 г. 110 000 германци напускат страната си. Редом с тези политически неспокойни времена немската наука и изкуство отбелязват възход. През този период в Германия творят видни творци в литературата и музиката, като Гьоте, Вебер, Шуберт, Клара и Роберт Шуман.

2. НЕОКЛАСИЦИЗЪМ В АРХИТЕКТУРАТА НА ГЕРМАНИЯ

Епохата Бидермайер в архитектурата е под сянката на класицизма и на романтизма. Втората генерация на архитектите на класицизмът твори през епохата бидермайер – Вайнбренер, Шинкел, Кленце, които тогава реализират голяма част от своето творчество. Романтизмът, който преоткрива достоинства на средновековието, отнема на класицизма голяма част от претенциите му за героизъм. В Берлин Шинкел строи театъра през 1818–1821 г., Нойе Вахе и Алтес Музеум; във Виена мебелистите работят в стила ампир, който постепенно добива национален австрийски отблясък и така там се заражда истинският бидермайер.

3. ИНТЕРИОРЪТ ПРЕЗ ЕПОХАТА БИДЕРМАЙЕР

Бидермайер е повлиян от стиловете Луи XVI и ампир. Един международно признат майстор е Давид Рьонтген, който работи в Германия в стил неокласицизм. Неговите творби подхранват творчеството на мебелистите през XIX век, а след образуването на Рейнската конфедерация, стилът ампир навлиза бързо в Германия. В неговите икономични форми се забелязва буржоазният му характер. Позлатените бронзове от ампир изчезват заедно с грифоните, сфинксовете и лебедовите шиш; въвеждат се заоблените форми и деликатните криви линии; колоните изчезват. Фурнирният лист остава хомогенен по цялата повърхност. Тежките секретери са особено модни. При седалните мебели се появяват извити крака, които нямат нищо общо с ампир. Задният крак елегантно се извива в S дъга, за да оформи облегалката.

Красотата на дървесината е основен декоративен похват. За целта се ползват гладки повърхности от махагон. Обаче за разлика от ампир, който предпочита тъмnochервения

Спалня на принцеса Шарлота-Августа в стил бидермайер, резиденцията в Мюнхен

цвят, черното и златото, при бидермайер излизат на мода светлите дървесини, а махагонът постепенно залязва. Предпочитат се брезата, черешата, кленът, използват се коренищата, дървесината на плодните дървета, ясенът (унгарски ясен с текстура на пламъци).

Бидермайер не е дворцов, а топъл стил, лъхащ на уют. Това е първият стил на буржоазията и за буржоазията: него княжеските дворове се опитват да възприемат все по-близо. Последният дворцов стил ампир със своите претенции за пищност и хлад създават едно впечатление за отегчение, докато бидермайер създава топла и комфортна атмосфера в служба на интимния или социалния живот. Кръглата маса става център на семейния живот. Мебелите за сядане (кресла и канапета) подканват да прекарваш в приказки дългите вечери, в бродиране, или мързелуване, спазвайки правилата на благоприличието. Особено харесвани са витрините – мебели, които добре илюстрират дребно-буржоазния характер на епохата. Те служат, за да могат хората да излагат в тях своята гордост – порцеланите си, като в същото време ги запазят от кражба.

Издигането на средната класа е причина за новата роля на господарката на дома, която няма ангажиментите на една придворна дама да присъства на церемониите в двореца. Благосъстоянието на буржоазната класа позволява наемаването на прислуга в дома. Това освобождава буржоазката от труда на една селска домакиня или на съпругата на занаятчия. Сферата на културата и образованието също е затворена за жената